

gøre Indstilling om dem. Naar Udnevelsen ene og alene skal ligge i Amtmandens Haand, kunne ærede Medlemmer godt forstaa, at Amtmanden, som ofte bor mangfoldige Mile fra Kysten og slet ikke kender Befolkningen, ikke saa godt kan træffe Valget af de rette Mænd — selv om han faar Indstilling fra Politimesteren, der i mange Tilfælde ogsaa har langt borte derfra — som han kan, naar han faar Indstilling fra vedkommende kommunale Raad. Jeg føler mig overbevist om, at disse kommunale Raad ikke ville misbruge deres Indstillingsret. Tværtimod! de ville gøre alt muligt for at finde netop de rette Mænd til de rette Pladser. Jeg maa altsaa meget anbefale dette Vædringsforslag til det høje Tings Velvilje. Jeg gør det saa meget mere trostigt, som jeg ved, at de kommunale Raad netop have et godt Skudsmaal her i dette Ting. Der er næppe mange, der ville søgte for at lægge denne Indstillingsret i de kommunale Raads Hænder.

De andre to Vædringsforslag angaa Forholdene paa den private Næberg Forstrand, en Forstrand, der, som før nævnt, strækker sig fra Torshindegab ned til Fiskerbyen Hovvig ved Holmslandsøkket. Denne Forstrand, som er 3 Mile lang, ejes for Tiden af en Privatmand, Statsraad Møller. Den er i sin Tid indkøbt fra Staten, nemlig under Christian den 5te, idet denne Konge folgte den til en Generalmajor Rüse, som oprettede et Baroni Rüsenssten derovre i Vestsjælland. Generalmajor Rüse fik tal. Støde paa denne Forstrand i Aaret 1671, og af det tal. Støde ses det, at han skulde have denne Forstrand med samme Ret i alle Maader „samt vi og fremfarne Konger udi Danmark det hidtil not og haft haver“, altsaa som Ejendom med samme Ret som Christian den 5te. Denne Strand er nu i Aarenes Løb gaaet over paa forskellige Hænder; der er handlet med den flere Gange. En Del af den oprindelige Rüsenssten Forstrand, som Generalmajor Rüse havde købt, er solgt senere, men tilbage staar endnu den 3 Mile lange Strækning, som her er omtalt, og som ejes af førnævnte Statsraad Møller. For 1849, før Grundloven kom, vare mange eller flere af Statens Forstrande i adeliges Besiddelse med de dem tilkommende privilegerede Rettigheder. Disse privilegerede Rettigheder ere bortfaldne ved Grundloven. Men her staa vi over for en ren og stærk Ejendomsret, som er indkøbt fra Staten og senere gaaet fra Haand til Haand. Der er handlet med den, og den er solgt, affurat som al øvrig Ejendomsrettighed kan skifte om. Staten har i sin Tid prøvet

paa at tillegne sig denne Ret ved at anlægge Proses mod Ejeren, men Staten tabte Processen haade ved Birkeretten, Overretten og Højesteret, saa der er ingen Tvivl om, at denne Strand ejes af vedkommende Mand med fuld Ejendomsret. Men hvilken Ret har nu Manden? Ja, undersøge vi Lovgivningen derom, se vi, at han har Ret til med sine egne Folk at bjærge, hvad der kommer paa den Strand af dødt Gods og Brag. Det er hans Ret efter Christian den 5tes danske Lov, og det er hans Ret efter Forordningen af 1836. Altsaa den Ret, han i dette Øjeblik har efter sit Støde, sine Papirer og Lovgivningen, er den, at han med sine egne Folk kan bjærge paa denne Strand, hvad der flyder ind af dødt Gods, naturligtvis under Politiets Tilsyn. Det er jo ikke Tilfældet, at Politiet ikke har Tilsyn med Hjørningen paa denne Strand, og derfor er der heller ikke Tale om, at man vil unddrage denne private Forstrand fra Politiets Tilsyn, som den ærede Ordfører (Klein) syntes at mene. Nu har Statsraad Møller bortarvefæstet denne Strand til 37 Strandfogder derovre, som altsaa have faaet disse Rettigheder i Arvefæste mod at betale 27,000 Kr. een Gang for alle, dernæst en Indfæstningssum af 8 Kr. hver, og endelig en aarlig Arvefæstef afgift af 4 Kr. Og i deres Arvefæstestøder have de af Herlighedssejeren faaet tilfagt Ret til at være Strandfogder paa Kysten for sig og deres mandlige Afkom, og de have faaet Ret til at besøge Hjørningen der, selvfølgelig under Politiets Tilsyn ligesom paa den øvrige Strand mod at faa 2/3 af Bruttoprovenu, som kommer ud deraf. Det er Rettigheden. Men nu foreslaas der her i Strandingsloven, at for Fremtiden kan der ikke ansættes Strandfogeder paa denne Strand, uden at Amtmanden skal godkende Valget af dem. Og saa kunne ærede Medlemmer nok forstaa, at i det Øjeblik en af de nuværende Strandfogeder enten dør eller gaar af og et af hans mandlige Afkom skal til at være Strandfoged efter sit Arvefæstestøde, og Amtmanden saa siger: Jeg godkender ikke denne Mand som Strandfoged, bliver Følgen den, at der kommer en anden Strandfoged, som ikke har Arvefæste, og faar Ret til at bjærge paa Stranden alt, hvad der har under 500 Kr.s Værdi. Han gaar altsaa ind i Arvefæsterens Rettigheder og berøver ham en Del af hans Ejendom. Nu siger Udvalgets Flertal: Ja, men den Ret til at være Strandfoged, som de derovre formene at kunne arve, have de egentlig slet ikke. Forstrandsejeren har slet ikke Ret til at udnevne Strandfogeder, og det er alt saa